

На основу члана 7. став 2. Закона о безбедности и здрављу на раду („Службени гласник РС”, број 101/05),
министар рада и социјалне политике доноси

ПРАВИЛНИК о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад

I. Основне одредбе

Члан 1.

Овим правилником прописују се минимални захтеви које је послодавац дужан да испуни у обезбеђивању примене превентивних мера при коришћењу опреме за рад.

Члан 2.

Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) опрема за рад је машина, уређај, постројење, инсталација, алат и сл. која се користи у процесу рада;
- 2) коришћење опреме за рад јесу све активности које се односе на опрему за рад као што су покретање или заустављање, односно њена употреба, транспортовање, поправљање, измене којима се не мења намена, одржавање, сервисирање и специфично чишћење;
- 3) употреба опреме за рад јесте њено подешавање, програмирање или репрограмирање, покретање, заустављање и чишћење;
- 4) подручје опасности јесте подручје унутар опреме за рад и/или у њеној околини, у којем за запосленог који је изложен опасностима или штетностима постоји ризик од настанка повреда и оштећења здравља;
- 5) запослени који је изложен опасностима или штетностима јесте сваки запослени који се у потпуности или делимично налази у подручју опасности;
- 6) руковалац јесте запослени који у оквиру послова које обавља употребљава опрему за рад.

Члан 3.

Послодавац који при коришћењу опреме за рад изменама те опреме мења њену намену подлеже обавезама које су посебним прописима утврђене за произвођаче.

Члан 4.

Послодавац који обавља послове стављања у погон опреме за рад (њено састављање, инсталирање и подешавање) и искључивања из погона опреме за рад, дужан је да обезбеди да су при обављању тих послова спроведене мере за безбедан и здрав рад и да се при томе у потпуности поштују инструкције произвођача.

II. Обавезе послодавца

Члан 5.

Послодавац је дужан да обезбеди да опрему за рад може да користи само запослени који је за то стручно оспособљен.

Члан 6.

Послодавац је дужан да обезбеди примену мера безбедности и здравља на раду при коришћењу опреме за рад, а посебно:

- 1) да се опрема за рад користи у складу са наменом;
- 2) да је опрема за рад одговарајућа за обављање послова или да је на правилан начин прилагођена за ту сврху;

3) да се опрема за рад користи у складу са свим безбедносно-техничким подацима наведеним у документацији произвођача, односно испоручиоца.

Послодавац је дужан да при избору опреме за рад води рачуна о специфичним радним условима и постојећим опасностима и штетностима на радним местима и у радној околини, као и о опасностима и штетностима које могу настати при коришћењу те опреме за рад.

Послодавац је дужан да обезбеди да се применом мера безбедности и здравља на раду при коришћењу опреме за рад ризик од настанка повреда и оштећења здравља за запослене отклони или сведе на најмању могућу меру.

Члан 7.

Послодавац је дужан да руковаоцима обезбеди упутство за употребу опреме за рад.

Члан 8.

Послодавац је дужан да, у случају када се при коришћењу опреме за рад појављују специфични ризици од настанка повреда и оштећења здравља запослених, обезбеди:

- 1) да ту опрему за рад могу да употребљавају само руковаоци и
- 2) да поправљање, измене којима се не мења намена, одржавање, сервисирање и специфично чишћење те опреме обављају запослени који су за то одређени.

Члан 9.

Послодавац је дужан да обезбеди да се при коришћењу опреме за рад у потпуности поштују ергономски принципи.

III. Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 10.

Послодавац је дужан да ангажује правно лице са лиценцом за вршење превентивних и периодичних прегледа и испитивања опреме за рад.

Послодавац који је обезбедио коришћење опреме за рад изван локације свога седишта, дужан је да обезбеди да примерак стручног налаза о извршеном превентивном и периодичном прегледу и испитивању опреме за рад буде доступан на локацији на којој се опрема користи.

IV. Обавештавање запослених

Члан 11.

Послодавац је дужан да запосленима или њиховим представницима за безбедност и здравље на раду обезбеди информације које се односе на безбедност и здравље на раду, а нарочито о мерама које се предузимају у циљу остваривања безбедних и здравих услова за рад при коришћењу опреме за рад.

Информације морају да садрже минимум података који се односе на:

- 1) услове употребе опреме за рад;
- 2) предвидиве неуобичајене ситуације и
- 3) закључке који су добијени на основу искустава стечених при коришћењу опреме за рад.

Информације морају бити разумљиве запосленима на које се односе.

V. Оспособљавање запослених

Члан 12.

Послодавац је дужан да у току оспособљавања за безбедан и здрав рад, запослене који нису руковаоци, упозна са свим врстама ризика који се за њих могу појавити при коришћењу опреме за рад на радном месту и у радној околини.

Послодавац је дужан да запосленима који обављају послове наведене у члану 8. тачка 2) овог правилника обезбеди додатно оспособљавање за безбедан и здрав рад и да путем упутства или инструкција у писменој форми упозна запосленог о обављању тих послова на безбедан начин.

VI. Сарадња послодавца и запослених

Члан 13.

Послодавац и запослени, односно њихови представници за безбедност и здравље на раду дужни су да сарађују у вези са свим питањима која се односе на коришћење опреме за рад.

VII. Прелазне и завршне одредбе

Члан 14.

Превентивне мере за безбедан и здрав рад при коришћењу опрема за рад, односно мере и нормативи заштите на раду који су прописани Правилником о мерама и нормативима заштите на раду на оруђима за рад („Службени лист СФРЈ”, број 18/91) примењују се, уколико нису у супротности са одредбама овог правилника.

Члан 15.

Послодавци који су, пре ступања на снагу овог правилника, започели обављање делатности, односно обезбедили да су при коришћењу опреме за рад примењене мере и нормативи заштите на раду који нису у супротности са одредбама овог правилника, дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог правилника у року од годину дана од дана ступања на снагу овог правилника.

Члан 16.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00005/2008-01
У Београду, 30. марта 2009. године

МИНИСТАР

Расим Љајић